

Rollen van algemeen bestuursleden bij een regionale energiestrategie

Wat zijn de rollen van algemeen bestuursleden van waterschappen bij het opstellen van een regionale energiestrategie en hoe kunnen zij deze vervullen?

Volkvertegenwoordigende rol

Wat houdt de volkvertegenwoordigende rol in?

Het algemeen bestuur vertegenwoordigt inwoners, bedrijven en organisaties in een waterschapsgebied.

Wat zijn belangrijke vragen die AB-leden zich kunnen stellen bij het vertegenwoordigen van belanghebbenden?

- Hoe willen we belanghebbenden vertegenwoordigen en betrekken bij een RES?
- Hoe vormen we ons een beeld van de wensen en opvattingen van belanghebbenden die zich niet laten horen?
- Op welke aspecten van een RES willen wij ons richten als volkvertegenwoordiger?
- Hoe kunnen we onze kennis over de belangen van zowel steden als rurale gebieden inzetten voor een RES?
- Hoe zorgen we dat andere overheden ons waterschap tijdig betrekken bij het ontwikkelen van een RES?

Wat zijn voorbeelden van volkvertegenwoordiging bij het opstellen van een RES?

Besturen namens belanghebbenden

- Vertolken van opvattingen en emoties van belanghebbenden in (in)formele RES-overleggen.
- Afwegen van verschillende lokale, regionale, nationale en/of partijbelangen in een vergadering over een RES.
- (Informeel) in gesprek gaan met andere volkvertegenwoordigers tijdens een RES-overleg.

Verbinden met de samenleving

- Afleggen van werkbezoeken zoals bij mogelijke gebieden voor windmolens.
- Bezoeken van bewonersavonden van gemeenten om meningen van belanghebbenden over een RES te horen.

Controlerende rol

Wat houdt de controlerende rol in?

Het algemeen bestuur controleert of beleid en uitvoering van het dagelijks bestuur past binnen de gestelde kaders.

Wat zijn belangrijke vragen die AB-leden zich kunnen stellen bij het controleren?

- Hoe werken we samen met andere volkvertegenwoordigers in de regio in onze controlerende rol?
- Welke ondersteuning is voor ons beschikbaar en hoe benutten we (landelijke) kennis en hulp?
- Hoe willen we dat het dagelijks bestuur en RES-coördinatoren ons informeren over (de voortgang van) een RES?
- In hoeverre past de planning van een RES in het vergaderschema van het algemeen bestuur?

Wat zijn voorbeelden van controles bij het opstellen van een RES?

Beleidsinhoud

Controle van de inhoud van een RES aan beleidsinhoudelijke kaders van het algemeen bestuur.

Taakuitvoering dagelijks bestuur

- Controle of een RES doeltreffend, doelmatig en rechtmatig tot stand komt.
- Controle of het dagelijks bestuur werkt binnen eerder vastgestelde uitvoeringskaders, zoals voor geld.

Kaderstellende rol

Wat houdt de kaderstellende rol in?

Het algemeen bestuur stelt algemene kaders vast, waarbinnen het dagelijks bestuur en de dijkgraaf kunnen bewegen.

Wat zijn belangrijke vragen die AB-leden zich kunnen stellen bij het formuleren van kaders?

- Hoe verhouden we ons tot andere overheden in een RES-regio en hoe sturend kunnen en willen we zijn?
- Willen we vooral op de inhoud van een RES sturen of meer op het proces van de totstandkoming?
- Hoeveel geld stellen we beschikbaar voor de uitvoering van een RES en welke baten verwachten we?
- Hoe kunnen we RES-doelen koppelen aan doelen van andere opgaven en om welke kaders vraagt dit?
- Hoe coördineren we onze bijdragen in verschillende RES-regio's?
- Hoe besluiten decentrale overheden gezamenlijk en apart in een RES-regio, zoals over amendementen?
- Welke rol(len) willen we dat ons waterschap speelt bij een RES, zoals als energieproducent of investeerder?

Wat zijn voorbeelden van kaders bij het opstellen van een RES?

Beleidsinhoud

- Kaders voor de rol van het waterschap bij de RES-uitvoering, zoals grond beschikbaar stellen voor elektriciteitsopwek.
- Kaders voor elektriciteitsopwek in het waterschap in samenhang met waterbeheeropgaven.
- Kaders voor veilige elektriciteitsopwek binnen het waterschap, zoals bij keringen.
- Kaders voor het benutten van warmte en koude uit het watersysteem met behoud van waterkwaliteit.
- Kaders voor de inzet van het dagelijks bestuur in UvW-verband, zoals over de landelijke verdeelmethode.

Organisatie

- Kaders voor hoe het dagelijks bestuur en RES-coördinatoren ons op de hoogte houden over voortgang van een RES.
- Kaders voor het budget dat het algemeen bestuur beschikbaar stelt voor het opstellen en uitvoeren van een RES.

Besluitvorming

- Kaders voor de rol van het algemeen bestuur bij besluiten over de startnotitie, de concept-RES en de definitieve RES.
- Kaders voor hoe het waterschap afzonderlijk én in de regio overlegt en besluit, ook met andere waterschappen.
- Kaders voor de wijze waarop het waterschap omgaat met andere decentrale overheden in geval van conflicten.
- Kaders voor hoe de inhoud van een RES te verankeren in formeel beleid, zoals waterbeleidsplannen.

Participatie

- Kaders voor hoe inwoners, organisaties en bedrijven te betrekken bij het maken van een RES.

Over deze kaart

Deze kaart geeft een overzicht van de rollen die algemeen bestuursleden (AB-leden) van waterschappen hebben bij het opstellen van een regionale energiestrategie (RES). Ook geeft de kaart voorbeelden en hulpvragen voor het invullen van deze rollen. Deze kaart is geschreven voor bestuursleden in de rol van algemeen bestuurslid, niet zozeer voor bestuursleden in de rol van dagelijks bestuurslid. Gemeenten, provincies en waterschappen hebben vanuit het Klimaatakkoord de verantwoordelijkheid om in hun

regio energiestrategieën op te stellen. Nederland is hiertoe opgedeeld in dertig regio's, op initiatief van gemeenten (via VNG), provincies (via IPO) en waterschappen (via UvW). Een waterschap kan onder meerdere RES-regio's vallen, en een RES-regio kan op meerdere waterschappen betrekking hebben. Wat een RES precies inhoudt, staat op een aparte kaart. Deze kaart is gemaakt op basis van een vergelijkbare kaart die De Argumentenfabriek eerder maakte voor raadsleden en een denktank met deskundigen. Wij danken allen voor hun denkwerk.